VERTOUWELIJKE INFORMATIE – VOOR INTERN GEBRUIK - (BINNEN LIANDER EN GEMEENTE AMSTERDAM)

Let op: concept

Plan van aanpak t.b.v. congestie op OS Westzaanstraat

PVA Congestie OS Westzaanstraat – Amsterdam – 15 september 2021

Inleiding

Plan van aanpak voor congestie op onderstation Westzaanstraat

Let op: concept

Doel van het document
Dit document wordt door Liander en de gemeente Amsterdam als leidraad gebruikt om per congestiegebied tot een (eenduidige) aanpak te komen om de congestie te beperken en zo snel mogelijk op te lossen. Het dient als Plan van Aanpak voor het 'Caseteam Congestie Westzaanstraat'. Dit caseteam krijgt van de stuurgroep de opdracht om zo snel mogelijk oplossingsrichtingen inzichtelijk te maken en voorkeursvarianten daarvan voor te leggen aan de stuurgroep EVA. Met vaststelling van dit document committeren de betrokken partijen zich aan de uitvoering van dit Plan van Aanpak. Dit om ervoor te zorgen dat de maatschappelijke en economische schade ten gevolge van congestie in Amsterdam Noord tot een minimum beperkt blijft.

Status van het document
Dit document dient als een werkdocument en bevat vertrouwelijke informatie, voor intern gebruik. De inhoud van het document wordt ter vaststelling voorgelegd aan de stuurgroep van het programma EVA (Tennet, Liander, gemeente en Port of Amsterdam). Documenten die wel publiek beschikbaar zijn en die Liander officieel publiceert bij congestie zijn: de congestiemelding en het congestie onderzoek op de Liander website, beide conform de richtlijnen van de ACM.

Inhoudsopgave

1. Context
2. Oorzaak
3. Impact
4. Handelingsperspectief / aanpak
   - Netverzwaringen
   - Vraag- en aanbodsturing
     - Congestiemanagement onderzoek
     - Overige oplossingsrichtingen
   - Andere tijdelijke maatregelen
5. Organisatie
6. Communicatie
7. Planning

VERTOUWELIJKE INFORMATIE – VOOR INTERN GEBRUIK - (BINNEN LIANDER EN GEMEENTE AMSTERDAM)

1. Context

Wat is de context van de schaarste situatie?

Op 16 september doet Liander een vooraankondiging van verwachte capaciteitsproblemen op onderstation 'Westzaanstraat'. Het station heeft de maximale capaciteit bereikt voor de levering van elektrisch transportvermogen.

Over het voedingsgebied

Station Westzaanstraat voorziet delen van Centrum, West en het westelijk havengebied van elektrisch vermogen. Voor de exacte gebiedsgrenzen zie bijgevoegde kaart. Sommige delen van dit gebied worden gevoed door naastgelegen stations, waaronder station Westhaven – waar ook congestie is afgekondigd. De geografische afbakening van het voedingsgebied is gedeeltelijk historisch gegroeid – bij de aanleg van elektriciteitsinfrastructuur in het verleden.

Over het station

Station Westzaanstraat is een 50/10 kV station geschikt voor van 66 MVA. Het station is aangesloten op bovenliggend (150 kV) station Hemweg.

Op het station zijn (direct of indirect) aangesloten:

- Ca. 45.000 kleinverbruik klanten
- 340 grootverbruik klanten (>3*80A)
- 9 grootverbruik klanten > 1MVA

Overzicht van het voedingsgebied

■ = locatie van het station

Let op: concept

VERTOUWELIJKE INFORMATIE – VOOR INTERN GEBRUIK - (BINNEN LIANDER EN GEMEENTE AMSTERDAM)

2. Oorzaak

Wat is de oorzaak van de congestie?

Situatie op het station

- Op dit moment wordt onderstation Westhaven voor 77% (van de 66 MVA) belast.
- De geplande uitbreiding is naar verwachting in 2027 gereed
- Liander houdt rekening (t/m 2027) met vermogen voor:
    - 11 MVA aan kleinverbruik ontwikkelingen tot 2027: woningbouw (incl. laadvoorzieningen personenvervoer en warmtevoorziening) + warmtetransitie in de bestaande bouw.
    - 27 nieuwe grootverbruik ontwikkelingen: variërend van kantoren, voorzieningen en onderwijs, laadinfrastructuur en logistiek. (Zie bijlage 1 voor een specificatie).
- Er zijn twee klanten (datacenter en school) die een transportbeperkingen krijgen opgelegd. In beide gevallen gaat het om uitbreidingsplannen op de bestaande aansluiting.

Oorzaak

- Het aantal nieuwe grootverbruikers op dit station is de afgelopen drie jaar verdubbeld t.o.v. de zes jaar daarvoor.
- Primair is de aanvraag van één datacenter (die 10% van het stationsvermogen beslaat) die ervoor zorgt dat de maximale capaciteit op het station is bereikt.
- Daarnaast heeft de beschikbare capaciteit op station Westzaanstraat voor nieuwe ontwikkelingen een directe relatie met de planning en realisatie van nieuw te bouwen station(s). Er wordt rekening gehouden met kleinverbruik ontwikkelingen (woningbouw) tot 2027. Dit is drie jaar additioneel t.o.v. eerdere aannames tot 2024. Dit heeft te maken met de laatste verwachte oplevertermijnen voor nieuw te bouwen station Nieuwpoortstraat en het te verzwaren station Hemweg (verwachte oplevering in 2027).

3. Impact

Wat is de impact van de congestie?

Let op: concept

Wat is de impact op korte termijn?
Vooralsnog betekent de aankondiging van congestie dat tot het moment van uitbreiding (2027) nieuwe grootverbruik aansluitingen (>3*80 Ampère) die aangesloten moeten worden op dit onderstation, individueel beoordeeld worden en, afhankelijk van hun profiel (tijdstip en grootte van verbruik), al dan niet een transportbeperking krijgen. Liander onderzoekt
De uitwerking van dit plan van aanpak moet bijdragen aan het oplossen of verkorten van de congestie.
Oranje schaarste niveau betekent dat Liander via congestiemanagement gaat onderzoeken of er via vraag- en aanbodsturing extra transportcapaciteit in het gebied aanwezig is bij bestaande klanten (zie ook pagina 5)

Op welke ontwikkelingen heeft dit impact in het voedingsgebied van OS Westzaanstraat?
Er vallen verschillende gebiedsontwikkelingsprojecten in dit voedingsgebied.
Projecten gebiedsontwikkeling die mogelijk geraakt worden door de congestie zijn: Sloterdijk I Zuid, Foodcenter, Houthavens en delen van Havenstad.
Daarnaast voedt dit onderstation ook delen van het westelijk havengebied. Ook ontwikkelingen die in dit gebied plaatsvinden zullen worden geraakt. Om meer duidelijkheid te krijgen over de exacte impact wordt een analyse uitgevoerd. De resultaten van de impact analyse worden later als bijlage opgenomen.

VERTOUWELIJKE INFORMATIE – VOOR INTERN GEBRUIK - (BINNEN LIANDER EN GEMEENTE AMSTERDAM)

4. Aanpak

Wat is het handelingsperspectief? (1/2)

Let op: concept

Netverzwaringen

Liander werkt aan de versterking van haar netwerk. Versterkingen die directe bijdrage hebben aan het verhelpen van de congestie zijn:

- Op de afbeelding hiernaast zijn de nieuw te bouwen stations weergegeven die een mogelijke oplossingen bieden voor het oplossen van congestie.
- Verzwaring van OS Hemweg: is nodig om nieuw te realiseren stations op aan te kunnen sluiten. [Hiervoor loopt een apart traject met First]
- Binnen het programma EVA wordt gewerkt aan een uitvoeringsagenda voor de middellange en lange termijn voor de versterking van het netwerk. Dit plan van aanpak is bedoeld om de versnellingsmogelijkheden en eventuele alternatieve en tijdelijke oplossingen inzichtelijk te maken.

Versnelling en prioritering op netverzwaring en tijdelijke oplossingen

- Het caseteam krijgt de opdracht om kennis te nemen van de inzichten die uit het traject van First Consulting komen: het gaat om een strategische prioritering van opgenomen netverzwaringen. Welke projecten dragen het meest bij aan het oplossen van congestie (huidige en mogelijke toekomstige) en kunnen het snelst worden gerealiseerd? En welke prioriteit hebben de projecten ten opzichte van elkaar?
- Het caseteam maakt tijdelijke oplossingen inzichtelijk
- In afstemming (op directieniveau) tussen gemeente Amsterdam en Liander is besloten dat de planning voor Nieuwpoortstraat versneld moet worden. Hierbij worden inzichtelijk gemaakt wat de planning is, welke afhankelijkheden er zijn met andere ontwikkelingen, wat de versnellingsopties zijn en hoe de projectorganisatie is opgebouwd.
- Het versnellen van een klantaanvraag voor een 50kV aansluiting kan ook tot extra capaciteit voor OS Westzaanstraat leiden.

Beoogde netverzwaringen in de nabijheid* van onderstation Westzaanst

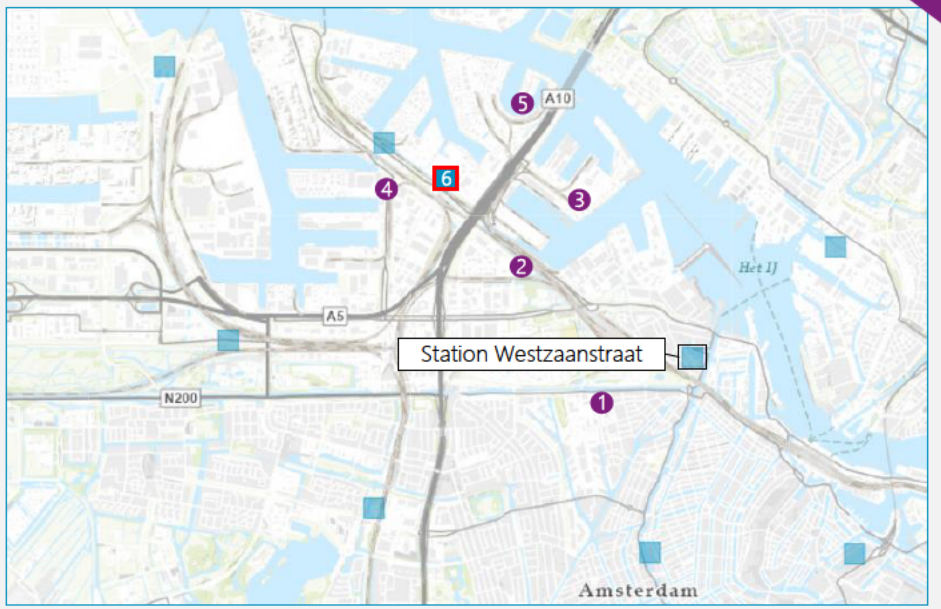

#	Locatie	Planning
1	Nieuwpoortstraat	2027
2	Havenstad (Zuid)	Nog niet bekend
3	Havenstad (Noord)	Idem
4	Sextantweg	2026
5	Petroleumhaven	Nog niet bekend
6	Hemweg	2026/2027

= bestaand station

= nieuw te bouwen station

= verzwaring bestaand station

*Let op: om aan de toekomstige belasting op het elektriciteitsnet te kunnen voldoen in Amsterdam worden 14 bestaande stations verzwaard en moeten er 15 nieuwe stations worden gebouwd.

VERTOUWELIJKE INFORMATIE – VOOR INTERN GEBRUIK - (BINNEN LIANDER EN GEMEENTE AMSTERDAM)

4. Aanpak

Wat is het handelingsperspectief? (2/2)

Let op: concept

Vraag- en aanbodsturing

- Liander en gemeente onderzoeken in hoeverre vraag- en aanbodsturing kan bijdragen aan het beschikbaar stellen van vermogen in dit gebied.
- Hiervoor voert Liander een wettelijk verplicht onderzoek naar congestiemanagement uit. Dit onderzoek wordt uitgevoerd binnen de kaders van de geldende wet- en regelgeving.
- Aanvullend op dit onderzoek brengen Liander en gemeente gezamenlijk in beeld op welke vlakken de gemeente een bijdrage kan leveren aan vraag- en aanbodsturing. Hierbij kan gedacht worden aan een aanbesteding voor vraag- en aanbodsturing in de openbare ruimte, een eventuele financiële bijdrage voor vraag- en aanbodsturing bij private partijen (nieuw en bestaand) (bijvoorbeeld een onrendabele top)
- Faciliteren gesprek tussen marktpartijen die technische diensten aanbieden t.b.v. vraag- en aanbodsturing en bestaande of nieuwe partijen in dit gebied.
- Een eerste quickscan heeft uitgewezen dat er acht klanten aanwezig zijn in het gebied met >1MVA gecontracteerd vermogen.
- Op dit moment is er ca. 2,7 MVA gevraagd transportvermogen dat niet kan worden toegekend. Dit wordt via principe toegekend indien er vermogen beschikbaar komt. het first come, first served
- Het onderzoek naar vraag- en aanbodsturing start in september en wordt afgerond in november.

Sturen op ontwikkelingen

Gemeente en Liander brengen ontwikkelingen met grote impact op het station Westzaanstraat in beeld. Onderzocht wordt welk instrumentarium beschikbaar om te sturen op deze ontwikkelingen. Bijvoorbeeld door planningen te verschuiven of aansluitcapaciteit te verkleinen (in samenhang met vraag- en aanbodsturing)

Processchema congestie management Liander

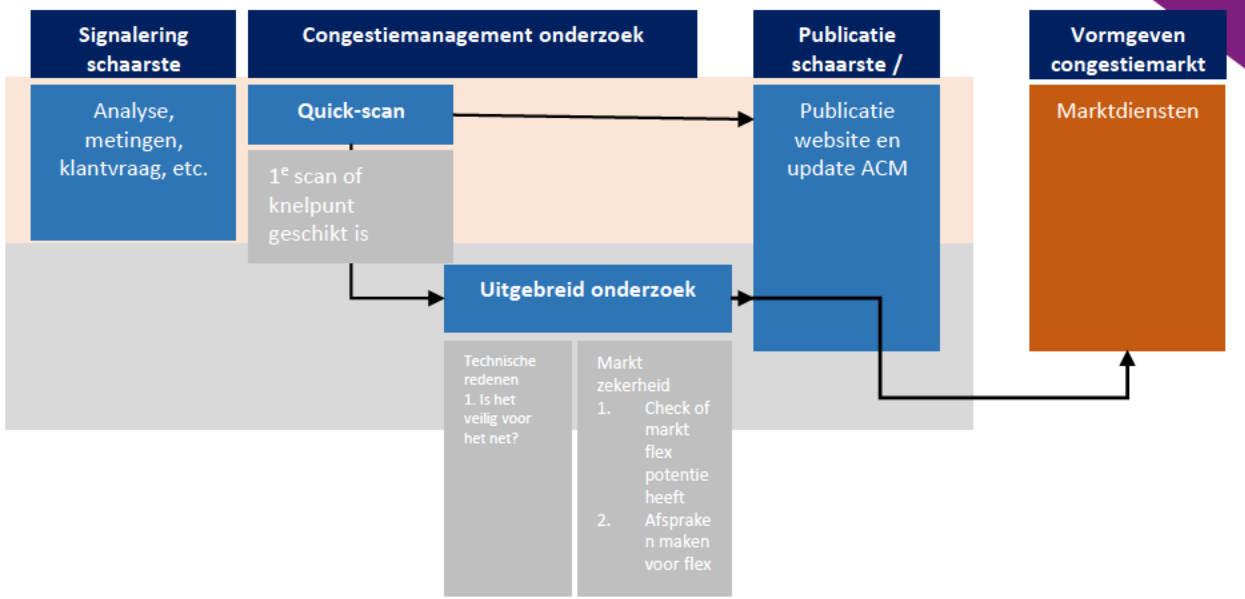

Impactanalyse en bepalen voorkeursopties

Met de inzichten m.b.t. versnellingen, tijdelijke oplossingen, sturen op ontwikkelingen en vraag- en aanbodsturing zijn een breed palet aan oplossingen inzichtelijk. Deze worden integaal tegen elkaar afgewogen op technische haalbaarheid, kosten, impact, duurzaamheid en risico' s. Op basis van deze analyse worden voorkeursopties uitgewerkt en voorgelegd aan de stuurgroep EVA.

VERTOUWELIJKE INFORMATIE – VOOR INTERN GEBRUIK - (BINNEN LIANDER EN GEMEENTE AMSTERDAM)

5. Organisatie

Hoe zijn we georganiseerd en welke governance structuur is aanwezig?

Let op: concept

Stuurgroep programma EVA (Tennet, Liander, gemeente Amsterdam en Port of Amsterdam)

Stuurt op voortgang en geeft opdracht tot vervolg

Rapporteert aan stuurgroep EVA over voortgang

CASETEAM 'OS WESTZAANSTRAAT'

- Snel in beeld brengen van versnellingsopties, deze voorleggen aan de stuurgroep
- Trekkers van dit caseteam zijn [redacted] (Liander), [redacted] (Gemeente Amsterdam)
- Stuurgroep is besluitvormend op de oplossingsrichtingen die worden voorgesteld door het caseteam
- Frequentie van afstemmingsmomenten wordt in het team bepaald naar gelang voortgang van activiteiten

	Betrokken teams / afdelingen		
	LIANDER	GEMEENTE AMSTERDAM	OVERIGE STAKEHOLDERS
Analyse van oorzaak en impact	• Liander Planvorming A'dam	• Ruimte & Duurzaamheid • Grond & Ontwikkeling	(Afhankelijk van het gebied)
Netverzwaringen	• Liander Planrealisatie • Liander keten GV/R&N • Liander Planvorming	• Grond & Ontwikkeling • V&OR • Ingenieursbureau • Ruimte en Duurzaamheid	Idem
Vraag & Aanbodsturing	• Liander Planvorming A'dam • Team transportschaarste	• Ruimte & Duurzaamheid • CTO	Idem
Overige oplossingen	• Liander Planvorming A'dam	• Ruimte & Duurzaamheid	Idem
Communicatie (o.a. webinar)	• Liander Planvorming A'dam • Liander communicatie	• Ruimte & Duurzaamheid • Communicatie gemeente	Idem

VERTOUWELIJKE INFORMATIE – VOOR INTERN GEBRUIK - (BINNEN LIANDER EN GEMEENTE AMSTERDAM)

6. Communicatie

Hoe is de communicatie georganiseerd en welke communicatie momenten vinden er plaats?

Let op: concept

Organisatie van communicatie:
- Vanuit Liander zijn bij de communicatie betrokken: communicatie adviseur(s) met expertise op het gebied van transportschaarste, woordvoering en teamleaden van planvorming Amsterdam.
- Liander volgt haar beleid rondom de publicatie van congestie.
- In aanvulling op dit beleid wordt bepaald in hoeverre extra communicatie nodig is. Dit wordt afgestemd met gemeente Amsterdam.
- Vanuit de gemeente zijn woordvoering en communicatieadviseurs van Ruimte en Duurzaamheid, Grond en Ontwikkeling en Economische Zaken betrokken. Eventuele communicatie met ontwikkelaars wordt afgestemd met projecten gebiedsontwikkeling.

Communicatieproducten:
- Vooraankondiging congestie op Liander website (Liander)
- Congestie management onderzoek rapport (Liander)
- Q&A (Liander en gemeente)
- Verhaallijn Liander (intern Liander)
- Verhaallijn gemeente (intern gemeente)
- Persbericht (indien gewenst en relevant)
- ....

Communicatiemomenten:

Publicatie naar oranje schaarste niveau op 2 september op Liander website
- Op 2 september publiceert Liander op haar website de afkondiging naar oranje schaarste niveau.
- Liander volgt hierin haar reguliere beleid rondom transportschaarste.

Publicatie via andere kanalen
- Liander en gemeente Amsterdam stellen komende weken vast in hoeverre er via andere kanalen aandacht wordt gegeven aan de schaarste op station Westzaanstraat.

Informeren van andere stakeholders
- Provincie NH wordt vóór de publicatie geinformeerd.
- Andere relevante (publieke) stakeholders worden geïnformeerd over de schaarste na de publicatie op 16 september.

Webinar voor grootverbruikers in het gebied
- Liander is voornemens om een webinar te organiseren voor bedrijven die gevestigd zijn in het gebied. De planning van dit webinar is nog nader te bepalen (naar verwachting medio november).

Informatiesessies voor ontwikkelende partijen
- Liander en gemeente zijn in afstemming over het organiseren van informatiesessie voor:
  - Ontwikkelende marktpartijen
  - Collega's van de gebiedsontwikkeling binnen gemeente Amsterdam

VERTOUWELIJKE INFORMATIE – VOOR INTERN GEBRUIK - (BINNEN LIANDER EN GEMEENTE AMSTERDAM)

7. Planning

Wat is de planning van de verschillende activiteiten?

Let op: concept

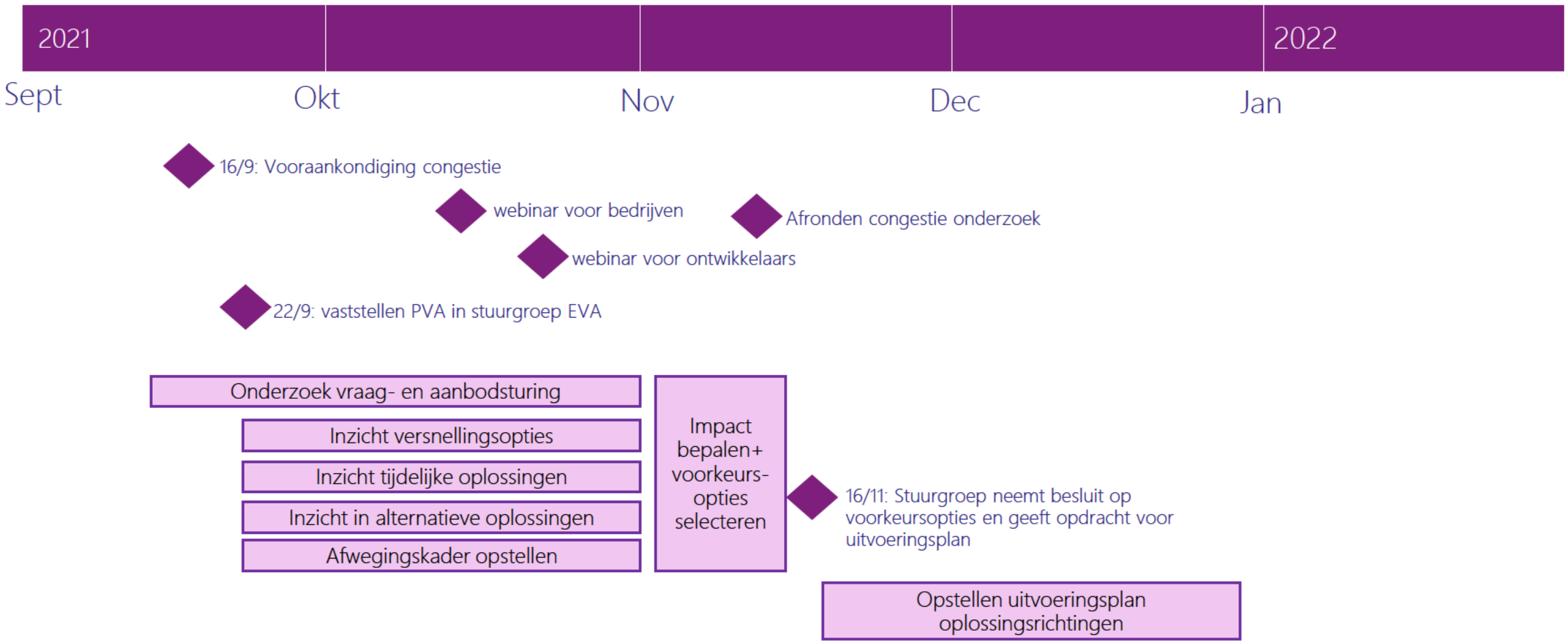

VERTOUWELIJKE INFORMATIE – VOOR INTERN GEBRUIK - (BINNEN LIANDER EN GEMEENTE AMSTERDAM)